

## David Hume (1711-1776)

<b>Influències</b>	Admiració per Newton	
	Hume vol ser el "Newton de la ciència moral"	Pretén aplicar el mètode inductiu newtonià a la ciència de l'ésser humà.
	Hume concep la ment gairebé com Newton concebia l'univers:	Les "impressions" equivalen als corpuscles o àtoms que s'atrauen o es repel·leixen entre si per una mena de gravitació (lleis d'associacions d'idees)
<b>Obres</b>	<b>"Tractat de la naturalesa humana"</b>	Obra de joventut (1740)
	- Unificar totes les ciències (igual que Descartes), tot basant-les en una ciència fonamental, la ciència de la naturalesa humana	
	<b>"Investigació sobre l'enteniment humà" (1748)</b>	Abandona la idea de crear una ciència de l'ésser humà.
	- Ja no pretén aplicar el mètode de Newton. Obra de marcat caràcter crític.	
	- Busca fixar els límits de la capacitat de coneixement dels humans	
	- L'instrument que emprà és la distinció entre:	- Les qüestions de fet i - Les relacions d'idees (distinció de Leibniz)
	Escepticisme moderat. L'esperit de sistema ha desaparegut completament. Hume es dedica a estudis més particulars sobre temes diversos (moral, religió, economia, política, etc.) Actua com un filòsof il·lustrat.	

<b>ELS PRINCIPIS</b>	<p><b>1. Principi empirista</b> L'experiència és l'origen i el límit del nostre coneixement. (La raó mai no pot engendrar per si sola una idea original)</p> <p><b>2. Principi d'immanència</b> Tan sols coneixem directament les nostres representacions mentals (que són immanents a la ment), no pas les coses. Els sentits tan sols són conductes pels quals aquestes imatges es transmeten. No hi ha contacte entre la ment i l'objecte. Modifica la terminologia de Locke: ----- continguts de consciència: percepcions.----- -percepcions: impressions (mot "vives") Idees ("menys intenses")</p> <p><b>3. Principi de còpia (o correspondència)</b> - Totes les nostres idees només són còpies de les nostres impressions.</p> <p><b>4. Principi d'associació d'idees</b> - La imaginació té un gran poder i molta llibertat per barrejar i combinar a gust seu. - En les idees, en si mateixa, hi ha "una mena d'atracció" - Aquests atracció és "com una força suau" - Aquesta atracció la redueix a lleis (igual que Newton) - Llei de semblança - Llei de contigüitat. - Llei causa – efecte.</p> <p>5. Principi de negació de les idees generals. (nominalisme) - No existeixen idees abstractes o generals. - Totes les idees "generals" són, en definitiva, idees particulars, lligades a un terme general.</p>
----------------------	--

**Les relacions d'idees i les qüestions de fet**  
(Influència de Leibniz: veritats de raó / veritats de fet.)

<b>Relacions d'idees</b>	Totes les proposicions matemàtiques	Aquestes proposicions són certes
	Es poden descobrir pel mer pensament, independentment del que succeeix al món.	Raonaments demostratius.

<b>Les qüestions de fet</b>		
	Tan sols es poden establir a partir de l'experiència	Raonaments probables.

**EL PROBLEMA DE LA REALITAT (Qüestions de fet)**

- Les IMPRESSIONS asseguren la realitat del present, i els records, la realitat del passat.
- El problema es troba en el FUTUR, ja que sobre el futur no podem tenir cap impressió.

<b>1</b>	Tots els raonaments sobre qüestions de fet es basen en la relació causa-efecte.
<b>2</b>	La raó no pot descobrir les causes i els efectes, sinó únicament l'experiència.
<b>3</b>	Tots els arguments que es fonamenten en l'experiència estan basats en la SEMBLANÇA que descobrim en els objectes naturals, la qual ens INDUEIX a esperar EFECTES SEMBLANTS, als que hem vist seguir a aquests objectes. Tot m'induirà a CREURE que en una situació semblant tornarà a passar el mateix. - Però això implica un pressupòsit de grans conseqüències: EL FUTUR SERÀ COM HA ESTAT EL PASSAT.

	<p>És impossible demostrar que el futur serà com ha estat el passat. Per tant, si no és la raó la que ens indueix a pensar això, què és el que ens ho indueix?</p>	
<b>4</b>	<p>El COSTUM és el guia de la vida humana. - El costum ens indueix a la CREENÇA que es tornarà a repetir el mateix esdeveniment.</p>	
<b>LA CERTESA TÉ, UNICAMENT, UNA BASE PSICOLÒGICA.</b>		
<b>LA CREENÇA</b>	No podem tenir una certesa "racional" sobre les qüestions de fet, sinó únicament una creença	
	La creença és un <b>sentiment</b> que acompanya una associació d'idees	
	Si una impressió, per la seva intensitat i vivacitat, ens indica el que és real, una idea sobre el futur, com que va acompanyada de la creença, té pràcticament la mateixa intensitat i vivacitat, i ens fa obrar en conseqüència.	
	En veure el foc (en la "impressió"), sembla que veiem també la cremada (en la "idea"), i instintivament enretirem la mà. Gràcies a l'HÀBIT i la CREENÇA, la humanitat ha pogut subsistir, i en això ens diferenciem molt dels animals.	
<b>LA FÍSICA</b>	Finalitat: Versa sobre fets, que redueix a lleis. Objectiu: permetre'ns fer previsions sobre el futur.	
	Hume examina DOS dels conceptes fonamentals de la física del seu temps:	La idea de connexió necessària. La idea de força.
	Aquests dos conceptes (connexió necessària i força), corresponen a alguna "impressió"? : NO	
	Origen: Només podem observar que un succés segueix un altre. Però és impossible observar quina mena de connexió hi ha entre la suposada causa i el seu efecte. Contigüitat, sí; causalitat, no. És impossible establir una connexió necessària entre la causa i l'efecte. Les lleis físiques no es poden considerar lleis necessàries: només són PROBABLES.; però amb això n'hi ha prou perquè puguem manipular la realitat.	
<b>META-FÍSICA</b>	Escepticisme moderat.	
	Si el que coneixem són les nostres percepcions i no les coses directament, res no ens assegura racionalment l'existència d'un món exterior. Però resultaria absurd, i nociu per a la vida, negar l'existència del món i actuar en conseqüència. La mateixa vida s'encarrega d'eliminar aquest escepticisme. N'hi ha prou amb la vivesa de les impressions per fonamentar la creença en un món exterior.	
	Avantatge de l'escepticisme moderat, segons Hume:	
	- Guarir-nos del dogmatisme dels metafísics.	
	- Ens impedeix abordar qüestions abstruses ja que reconeix les limitacions del nostre enteniment.	
	- La qüestió més abstrusa de totes: LA SUBSTÀNCIA (corpòria / espiritual) (No fa concessions, com va fer Locke)	
	A la nostra idea de substància o JO no correspon cap impressió. Només és un terme sense cap significació.	
	La paraula SUBSTÀNCIA només designa un conjunt de percepcions particulars a trobar juntes. Per tant, la METAFÍSICA (que es basa en la idea de substància) és una il·lusió.	

<b>L'ÈTICA</b>	La moralitat:	Deriva de la raó o bé dels sentiments?
	- <b>La raó</b> exerceix un paper important, ja que és la que pot analitzar les nostres accions i descobrir-ne les conseqüències beneficioses, o no, per a la societat i l'individu.	
	- Però no n'hi ha prou amb la raó	
	La simple anàlisi de la raó sempre ens deixa indiferents No ens indueix a preferir una acció en lloc d'una altra, perquè és incapaç d'impulsar a l'acció.	
	Aquí es necessita que es mostri un SENTIMENT, per tal de donar preferència a allò útil per damunt de les tendències pernicioses.	- Una determinada sensibilitat davant de la FELICITAT de la humanitat i el repudi de la seva misèria.
	-Per tant, la moralitat es determina per mitjà del sentiment.	
	<b>VIRTUT</b> "Qualsevol acció o qualitat mental que produeix a un espectador el sentiment agradable d'aprovació. No és un RELATIVISME individualista. El sentiment de què parla Hume és un sentiment UNIVERSAL, compartit per tothom per igual (sentiment humanitari).	
	Característiques	Ètica EMOTIVISTA o sentimental. Ètica UTILITARISTA.
	<b>Emotivista</b> (inspirada probablement en Hutcheson (+1747)). -Hume rebutja tots els intents de fonamentar l'ètica en la raó. Refusa la pretensió de basar la moralitat en la "naturalesa" de l'ésser humà.  <b>Utilitarista.</b> -Allò que desperta el sentiment d'aprovació o reprovació davant d'una acció és el descobriment de la UTILITAT (el caràcter beneficiós o no per a la humanitat) de l'acció considerada.	
	<b>LA POLÍTICA I LA RELIGIÓ</b>	Els supòsits } són ficcions indemostrables. "Estat de naturalesa" "Contracte social" -És la utilitat dels éssers humans allò que explica la formació de les societats a partir de la cèl·lula familiar. - La UTILITAT i l'INTERÈS justifiquen també la CREENÇA RELIGIOSA. - Hume fa una crítica radical de les proves de l'existència de Déu. - La crítica al principi de causalitat comporta no acceptar l'existència d'un Déu únic i personal (prova cosmològica).
<b>HISTÒRIA NATURAL DE LA RELIGIÓ</b>		
	El politeisme va precedir el monoteisme. El monoteisme té el perill de conduir a la intolerància.	
	<b>ESCEPTICISME MODERAT</b> <b>- Té com a finalitat: Salvar del dogmatisme i la superstició.</b>	